N°. 56. A°. 1832.

SURINAAMSCHE COURANT.

DONDERDAG DEN 12den JULIJ.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, den 14 Mei.

In de Groninger Courant van jongstleden, leest men het volgende:

Zeker jongeling, laatstelijk gediend hebbende als sergeant bij de Koninklijke jagers, verloor in den *tiendaagschen* veldtogt door een kanonskogel het geheele linkerbeen. Nadat voorloopig op zijne geneeskundige behandeling de noodige order was gesteld, werd hij, na verloop van eenigen tijd, naar 's Gravenhage vervoerd en in het hospitaal opgenomen, alwaar hij met de meest mogelijke zorg, tot aan zijne volkomene herstelling toe, is verpleegd geworden en hij de hartelijkste deelneming in zijn ongelukkig lot van de zijde der Vorstin mogt ondervinden.

Het medelijden, waarvan deze zoo zeer geliefde Prinses ten opzigte van dezen ongelukkigen jongeling, doordrongen is geweest, en de zorg, welke zij gedurende zijne verpleging in eene ruime mate betoond heeft, zijn zoo groot en zoo treffend, dat men niet kan nalaten bij het verhaal daarvan tot diep in het hart geroerd te worden, en men moet haren lof door den ongelukkigen zelven hooren vermelden, om zich een juist denkbeeld te kunnen maken van hare onbepaalde menschenliefde en de weldaden, welke zij rondom zich ten toon spreidt en waarin zij de grootste zelfsvoldoening vindt.

Maar deze voortreffelijke Vrouw heeft zich niet blootelijk met eene teedere en zorgvuldige behandeling gedurende den tijd der verpleging vergenoegd; neen, zij heeft ook gezorgd, dat dezen dapperen jongeling, zoo verre de kunst zulks mogt veroorlooven, het gemis van zijn been vergoed werd, en daarom heeft zij hem van een zoogenaamd kunstbeen doen voorzien, hetwelk in 's Gravenhage is vervaardigd, en voor hem als een voorwerp van het uiterste aanbelang mag worden beschouwd.

De genoemde persoon heeft onlangs het gemelde hospitaal verlaten, innig getroffen over de alles te bovengaande goedheid van zijne verhevene Weldoenster en steeds vernieuwde blijken van Hare hartelijke deelneming ondervindende.

Het bedoelde kunstbeen is zoo kunstig gemaakt, dat het de bewondering van een ieder moet wegdragen, en hetzelve is zoodanig ingerigt, dat de ongelukkige daarvan bijna even zoo vrij gebruik kan maken als van zijn andere been, hetwelk ongeschonden is gebleven, zoo dat men bij eene oppervlakkige beschouwing niet zoude kunnen zeggen, dat hem een der belangrijkste en noodzakelijkste ledematen geheel ontbrak.

Mogt nu ook al deze jongeling in den heiligsten strijd, welke ooit gestreden is, ongelukkig zijn geworden, Neêrlands beminde Vorstin, wier dappere Gemaal in dien strijd zijn dierbaar leven ook niet heeft ontzien, heeft gezorgd, dat deze ramp, zoo veel mogelijk, gelenigd is geworden; terwijl Z. Maj. de Koning, door zijne benoeming tot *Ridder der Militaire Willems-orde*, waardoor aan hem eene vaste jaarwedde is verzekerd, en bovendien door het verleenen van een jaarlijks pensioen een overtuigend blijk heeft gegeven, hoezeer Hoogstdezelve zijne opoffering waardeert en zijne belangen ter harte neemt.

De Duitsche Bladen vermelden in het vak der Kunsten en Wetenschappen, het uitvinden, te Hartford, van eene Zon-Microskoop, die de voorwerpen vier millioenen malen vergroot. Wanneer men eenige druppels azijn met dit werktuig beziet, vertoonen de wurmpjes die daarin zijn, als palingen van 10 voet lengte.

De *Neuremberger Correspondent* schrijft van de Italiaansche grenzen het volgende:

» Te Modena worden steeds maatregelen van verdediging genomen, en een talrijk Oostenrijksch Garnizoen is er ter beschikking van den Hertog gesteld.

Bazel en het omliggende land wapenen zich aanhoudend sterker tegen elkander.

DUITSCHLAND.

AUGSBURG, den 9 Mei.

Onze *Allgemeine Zeitung* behelst den volgenden Brief uit Frankfort:

« Door de clausul, welke Oostenrijk aan zijne ratificatie van het traktaat verbonden heeft, is de Hollandsch-Belgische aangelegenheid een zuiver *Duitsch* vraagstuk geworden, en het Duitsch Verbond is derhalve de laatste instantie, welker uitspraak eene der ingewikkelste staatkundige combinatien beslissen moet. Het is vooruit te zien, dat het nationale gevoel van geheel Duitschland zich tegen een bondsbesluit verheffen zou, bij hetwelk zoo gewigtig een grens- en steunpunt van ons Vaderland, als Luxemburg is, vrijwillig afgestaan zou worden. Daar gelaten dat de Bondsdag bezwaarlijk zoo bedenkelijk eene verantwoordelijkheid op zich zou willen laden, is het ook hier bekend dat de meeste gezanten ter bondsvergadering persoonlijk de zaak van Holland toegedaan zijn.

Van den kant der bondsvergadering worden thans maatregelen genomen, om te beletten dat de Rijnbeijersche centraalvereeniging der drukpers, het door haar ontworpen plan, om door de censuur niet goedgekeurde vlugschriften en andere bladen, door middel van boden te verspreiden, ten uitvoer leggen."

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Mei.

Het is zeer waar, dat de Genueesche stoomboot *de Carlo Alberto* den 24 of 25 April van Livorno heeft moeten vertrekken met 14 personen aan boord, welke men zeide te behooren tot het gevolg van de Hertogin *van Berry*. Men verzekerde zelfs, dat zij onder een valschen naam in eigen persoon aan boord was. De schijnbare bestemming van dit vaartuig was Barcelona. Niet op het aangekondigde oogenblik voor Marseille verschenen zijnde, moet men veronderstellen dat het weder ophijsschen van de driekleurige vlag, in plaatse van de witte, op den toren, van waar het teeken voorzeker gegeven werd, door het vaartuig gezien is geworden en hetzelve weder het ruim heeft doen kiezen. Wat hier ook van zijn moge, er waren maatregelen genomen om de kusten voor eene heimelijke landing te hoeden, en zich van elk verdacht vaartuig meester te maken. Het is ten gevolge dier maatregelen, dat de *Carlo-Alberto* in de magt der autoriteiten gevallen is. Den 3den Mei ten één ure des namiddags ontving men berigt, dat eene stoomboot op het Groene eiland te Croset ten anker was gekomen, tot het doen van repáratie en innemingvan proviand en steenkoolen. De *Sphinx* werd onmiddelijk derwaart afgezonden, en maakte zich onverwijld meester van het Genueesche vaartuig. De kapitein van den *Sphinx* zich aan boord van de stoomboot begeven hebbende, had er met drie passagiers gesproken; ook had hij er eene dame gevonden aan welke men den grootsten eerbied scheen te betoonen; en van welke alles deed vermoeden, dat zij in de daad de Hertogin *van Berry* konde zijn. De stoomboot was van binnen met de lelieteekenen versierd. Op last van het gouvernement zal de identiteit der Hertogin nader onderzocht worden.

De *Sentinelle de Bayonne*, deelt het berigt mede, te Madrid aangebragt zijnde, dat Don *Pedro* zonder eenigen wederstand te ondervinden in Portugal was geland, en reeds zijne intrede in Lissabon had gedaan.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, den 10 Mei.

Eene gewigtige tijding wordt door de *Times* in de volgende bewoordingen gegeven:

» Wij vernemen dat de ratificatie van het belgische traktaat door Rusland, even als die van Oostenrijk en Pruissen, verzeld is gegaan met zekere voorwaarde betrekkelijk tot deszelfs aanstaande wijzigingen, en dat deze wijzigingen op eene stelliger en meer bepaalde wijs aangeduid zijn, dan in het geval der beide andere mogendheden. Uitdrukkelijk wordt van den kant van Rusland verklaard, dat het artikel betrekkelijk de binnenlandsche gemeenschappen, zoo wel langs de wegen als langs de vaarten van Holland, geen deel van het traktaat kan blijven uitmaken, en ook dat het artikel betrekkelijk de verdeeling der schuld zeer wezenlijke veranderingen moet ondergaan, eene van welke is dat zij *gekapitaliseerd* moet worden. De uitdrukking is geene zeer duidelijke, doch hetgeen men er door verstaat is, dat Holland niet gedoogen kan, dat zijne schuldeischers, ter ontvangst van een deel hunner interessen naar Brussel verwezen worden, maar in de plaats daarvan vorderen zal of de creëering van een kapitaal striktelijk van belgischen oorsprong, of de aankoop tegen gezetten prijs van een deel der hoofdsom van de Hollandsche Schuld."

MENGELINGEN.

Eenige lieden verkeeren in de veronderstelling, dat de landbouw-nijverheid de eenigste bron van rijkdom is, dat er door fabrikanten of handelaars, niet aan de gezamenlijke waardijen van de Maatschappij toegebragt kan worden; maar dat deze ten koste van de grondeigenaars en landbouwers bezoldigd worden, zij beweren dat Colbert Frankrijks ondergang heeft te weeg gebragt, door de aanmoediging van fabrieken en handel, voorts dat de zoogenaamde fabricerende natiën alleen van hetgeen door de landbouwende volken, wordt opgebragt, bestaan, als of de handels-nijverheid de waarde der voortbrengsels niet door het vervoer van de eene naar de andere plaats vermenigvuldigde. Door die nijverheid verkrijgt b. v. een kwintaal Brazilijaansche katoen, de eigenschap van nuttigheid en wordt derhalve van grootere waarde in een Europeesch, dan in een Pernambucksch pakhuis; het vervoer is eene soort van fatsoen dat aan

de waren gegeven wordt. Doch volgens het voornoemd begrip zoude de fabrieksnijverheid aan de grondstoffen geene vermeerdering van waarde, door dezelven meer dienstig te maken, aanbrengen en gevolgelijk het algemeene fonds niet doen toenemen. Het aantal en de belangrijkheid van handels en fabriek-ondernemingen brengen nogtans ongetwijfeld meer aanzienlijke inkomsten op dan de landbouw.

De tweede misslag bestaat in het denkbeeld dat de voortbrenging ophoudt, zoodra de buitenlandsche handel gestremd wordt. Dat de rijkdom, inwendiglijk niet kan vermeerderd worden. Maar van waar komt dan de rijkdom? Van buiten; maar buiten, hoe ontstaat hij daar? Van de mijnen vermoedelijk; even zoowel zou men kunnen zeggen dat er geen andere waarde dan in de metalen bestond, en dat vóór de ontdekking van Peru, er geene waarde noch rijkdommen aanwezig waren.

Op den derden misslag berust het verbod- of uitsluitingsstelsel der min verlichte kooplieden, zoo wel als het jammerlijk sijstema der regeringen, men verbeeldt zich, dat hetgeen door één particulier verdiend wordt, noodzakelijkerwijze voor den anderen moet verloren gaan, dat het eene volk zich ten koste van het andere verrijkt; dit is veronderstellen dat er slechts een bepaald bedrag van rijkdom in de wereld bestaat, waarvan ieder mensch of elk volk zich het grootste deel zoekt toe te eigenen, met andere woorden, dat voorwerpen niet voor vermeerdering van waarde vatbaar zijn; dat noch produkten, noch rijkdom *voortgebragt* kunnen worden. Maar dat men alsdan verklare, hoedanig de particulieren, waaruit een staat zamengesteld is, hoedanig natiën rijker en beter voorzien, op het ééne tijdstip dan op het andere geworden zijn, b. v. van de 7e tot de 14e eeuw, van de middeleeuwen tot latere tijden. *Onophoudelijk voortbrengen*, ziedaar het geheim. Maar om voort te brengen, worden werktuigen zoo wel, als vroeger voortgebragte voorwerpen, levens- en andere behoeftens, grondstoffen, verwisselbaar geld vereischt, en een voortbrengend kapitaal.

Het denkbeeld dat het kapitaal eener maatschappij, alleenlijk in het geld dat zij bezit bestaat, is eene groote vergissing; hoe nijveriger en voorspoediger eene natie is, des te kleiner is het bedrag van derzelver geldmiddelen, in vergelijking met haar kapitaal. Necker schatte de waarde van het in omloop zijnde geld in Frankrijk in 1784 op 2,00,000,000.

Burke schatte het gezamenlijk bedrag der kapitalen in Engeland in 1799, op 2,300,000,000 ponden sterling; de totale waarde der op dat tijdstip circulerende klinkende munt, ging geene 47,000,000 te boven, dat is ongeveer het 50ste gedeelte van deszelfs kapitaal, Adam Smith berekende hetzelve op slechts 18,000,000, zijnde niet meer dan een 120ste van het kapitaal.

Nogtans zijn de nijverheid en het kapitaal niet op zich zelven, tot de voortbrenging van rijkdom toereikende, de natuur moet ook daartoe medewerken, ten einde ons met oorspronkelijke middelen te voorzien; de grond, de lucht, het water, de zon, de wetsbepalingen van onzen materiëlen aardbol, enz.; ziedaar de vereischten tot de voortbrenging van rijkdom.

ADVERTISSEMENTEN.

De diverse *Patentpligtigen*, welke hun verschuldigde laatste termijn nog niet hebben voldaan, worden bij deze herinnerd, om zulks vóór het einde dezer maand, ten mijnen Kantore aan te zuiveren, op pœne als tegen den nalatigen is bepaald.

Paramaribo den 11 Julij 1832.

De Algemeene Ontvanger der kolonie Suriname,

WESENHAGEN.

TRANSPORTEN.

Den 28sten Junij 1832. N. L. BRAAM, *Exploicteur bij het Hof van Civiele en Krimineele Justitie*, aan de minderjarige Kinderen van ELISABETH van THOMAS WOLF, met namen SARAATJE CORNELIA ABRAHAMS, en JACQUES EDUARD MARIUS ABRAHAMS, van een bloot Erf, aan de *Nepveustraat*, L. D. N°. 23.

Den 5den Julij, F. VAN EIJCK, aan A. V. SAELTZER, van het Ver-erfpachte Erf aan de *Heerenstraat*, en uitkomende aan de *Wagewegstraat*, L. B. N°. 82 en 103.

Den 10den dito, L. A. DE MESQUITA, aan J. J. DE MESQUITA, van ¼ aandeel in de Plantaadje *Uit en Thuys.*

HIJPOTHEEK.

Den 10den Julij 1832. H. BIJLAART *qq.* A. VAN HASSELAAR, Hijpotheek ten behoeven H. BIJLAART *privé*, en te vestigen op het Huis en Erf aan de *Gravestraat*, L. A. N°. 10.

Paramaribo den 12 Julij 1832.

WENTHOLT,
Secretaris.

Ingevolge het 18de Artikel der Instructie en Ordonnantie voor de *Nieuwe Wees-, Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer*, geëmaneerd, worden door mij ondergeteekende, op authorisatie van de Commissie tot de zaken van opgemelde Kamer gedagvaard, de Crediteuren van de *solvente* Boedels JOHN BULLOCK, CLARIJNTJE van VALENTIJN, bij den Heiligen Doop genaamd BERNHARDINA, P. WITTIG, en JOHS. DE LAGH, en van de *insolvente* Boedels W. P. WILKENS, H. DE VEER GEWELD, C. F. BODEUTSCH, M. A. MAYNARD, Weduwe C. RINGELING en G. G. BOUWERMAN, om binnen *drie* weken, na dato dezer, te compareren ter voormelde Kamer, ten einde aldaar te examineren de staat en beschrijving, mitsgaders rekening en verantwoording van dien, met de booken, charters en papieren tot dezelve specterende, alsmede de opgegevene pretentiën der Crediteuren met derzelver verificatoiren, en voorts binnen den tijd van *zes* weken, na de laatste advertentie, op het een en ander hunne schriftelijke debatten of oppositiën, en met bijvoeging van nadere stukken, is het nood, onder ampliatie-inventaris, ter Kamer te fourneren, op pœne van daarvan verstoken te zijn.

Paramaribo den 27 Junij 1832.

De Tweede Commies, belast met de Werkzaamheden van *Eerste Commies*,

C. A. FISCO.

DERDE ADVERTENTIE.

De AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen op Dingsdag den 17den dezer, des namiddags ten *vier* uren, ten Sterfhuize van, en voor Rekening den boedel J. L. WIJNDELS, doen Verkoopen: Meubelaire Goederen, Mans Kleederen, en diverse Winkelwaren, enz. enz., Koperslager Gereedschappen, en een vierriems Tent-Corjaal; aankomende den Boedel C. FERDINAND WISCHMEIJER.

Paramaribo den 11 Julij 1832.

C. A. FISCO,
2de Commies.

N. L. BRAAM, *Exploicteur bij den Hove van Civiele en Krimineele Justitie dezer Kolonie*, zal op Vrijdag, den 13den Julij 1832, des morgens den klokke *negen* uren, ter Kastelenije van het Hof van *Civiele en Krimineele Justitie*, publiek bij Executie verkoopen:

Een ERF en daarop staande Gebouwen, bekend onder L. D. N°. 81; aankomende J. D. ALEXANDER.

Paramaribo den 7 Julij 1832.

De ondergeteekende, als daartoe geautoriseerd zijnde, brengt hiermede ter kennisse van de Belanghebbenden, dat de gewone Exercitie met de *Brandspuiten* zal plaats hebben op aanstaande Zaturdag, den 14den dezer, des Morgens ten *half zes* uren.

Paramaribo den 10 Julij 1832.

De Opperbrandmeester,
H. G. ROUX.

☞ Algemeene Vergadering van het DEPARTEMENT *PARAMARIBO*, DER MAATSCHAPPIJ: *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, op Woensdag den 18den Julij 1832, des Avonds ten 7½ ure, (LOGE *CONCORDIA*).

Den ondergeteekenden zullen over *Zes* Weken, dag en datum nader te bepalen, op publieke Veiling Verkoopen: *Zeven-en-Veertig* koppen *SLAVEN*, afkomstig van de Plantagie *Corisane*; mede de PLANTAGIE *CORISANE*, en LANDEN van de verlatene Plantagien *OUD* en *NIEUW BELAIR*, met de daaraan verbondene *Zes* koppen *SLAVEN*.

Paramaribo den 11 Julij 1832.

F. W. WERLÉ *qq.*
H. KLINT *qq.*

J. P. L. WEIMANN,

Heeft Ontvangen per de Kapiteins JANSEN en LANGE: Koffijzakken, Bijleveldsch, Warendorper en Osnabrugsche Linnens, Platille, fijne roode en blaauwe Boekjes, blaauwe Nankinet, Satinet, gebleekte Dril, Haarlemmer Streep, groene zijde Parasols, Schilderijkoord, Hang- en Staande Lampen in soorten, koperen Nachtblakers, pleete Flesschebakken, Vuurkomfoortjes, fijne Scheer- en Pennemessen, fraaije Scheer- en Werkkistjes, Pomade en Haarborstels.

Voorts Leng- en Stokvisch, Zuurkool, Kruidenierijen, groene en zwarte Thee, Lijn, Patent, Raap en Zoete Olie, Liqueuren, Tabak, Snuif, Sigaren, en andere artikelen.

Wijders dient tot informatie aan de respective Teekenaren in de *Loterij van Meubelen enz.*, als dat de trekking daarvan waarschijnlijk over veertien dagen zal plaats hebben. *Aangezien er nog slechts Zes No. ter teekening over zijn*, ten huize van den heer OUDEMAST, in de *Hernhutterstraat*; — de preciese dag en tijd zal nader bij Couranten worden vermeld. De *Inteekenings-Lijst* berust ten huize van den ONDERNEMER.

M. ABRAHAMS,

Heeft ontvangen een *Assortiment* nieuwe Mans-, Jongens-, Wellington-, Veter-, Stiften-, Kleed- en Pompschoenen, Laarzen en Grondschoenen, Osnabrugs en fijne Linnens; Vriesch Bont, Tafellakens en Servetten, *s. f.* Cambrix, Shirtings, zijde Parapluis, Grootboeken en Journalen.

Nog *voorradig*: Roode-, Madera-, Rijnsche- en Muscaat-Wijn.

HEDEN MORGEN om 9 uren VENDU, bij *J. E. LIJONS* van SLAVEN, enz.

M. A. KEYSER, zal *MORGEN*, op VENDU Verkoopen: *Hollandsche* en *Amerikaansche Provisiën, Stukgoederen* eenige kisten *Chateau d'Hautbrion-Wijn*, om Verkoop-Rekening te sluiten; alsmede de Negerin *LISETTE*, bekwame *Huismeid*, aankomende den Heer J. J. SCHUTTE.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.